

t dkrqy&fQ= ds vgdke o el kbly

[fgUnh]

أحكام زكاة الفطر

[اللغة الهندية]

ydk

vrkmjgeku ft+kmYykg

عطاء الرحمن ضياء الله

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة

الرياض - المملكة العربية السعودية

इस्लामी आमन्त्रण एंव निर्देश कार्यालय रब्बा, रियाज, सऊदी अरब

1429 -2008

islamhouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 efvR; Ur egjcku vlf n; kyqVYkg dsuke | svkjEhk djrk gA

الحمد لله الذي من علينا باتمام صيام شهر رمضان، والصلوة والسلام على نبينا
محمد وعلى آله وصحبه أجمعين.

bLykeh HkkbZ ks vlf cguks! jetku ds eghus | s | cf/kr vgdke ea | s, d
 gDe ^tdkry&fQ=^ gs tks bl eghus dk vUr gks i j ykxw gksk gA bl fy,
 tdkry&fQ= ds vgdke | s | cf/kr dN | fNir ckra iek.k | fgr mYyfk dh tk
 jgh g%

tdkry&fQ= dk gDe %

tdkry&fQ= ,d drD; 1Qjhtl/2 g\$ ft | s vYkg ds iSfcj | YyYkgq vyfg o
 | Yye us jetku ds eghus dk vUr gks i j bly&fQ= dh uekt+ | s igys iR; d
 ej yeku(Nkl vlf cm] enz vlf vlf] rFk vktln vlf xyke i j vfuok; z
 fd;k gA t\$ kfd vCnYkg fcu mej jft+Ykgq vlgek Qjekrs g%

^vYkg ds iSfcj | YyYkgq vyfg o | Yye us xyke vlf vktln] enz vlf
 vlf] Nkl/s vlf cm] & | Hkh ej yeku i j] jetku ds vUr i j ,d | k~[ktij
 ;k ,d | k~t\$ tdkr&fQ= vfuok; z fd;k g** %q[kjh o ejye %

tdkry&fQ= fdl i j vfuok; zg% %

tdkry&fQ= gj ml ej yeku i j vfuok; z g\$ ft | ds ikl bñ ds fnu o jkr
 viuh vlf vius ifjokj dh [kjkd | s vf/kd bruk /ku 'ksk jgrk gksfd og gj
 ,d dh vlf | s ,d | k~vukt | ndry&fQ= fudky | dA cfYd xjhc ykska
 dks nñ jk ds ;gk | s ikr gks okys vukt | s fQ=kuk fudkyuk plfg, A

vr% | ndry&fQ= ds vfuok; z gks ds fy, vknch dk ekynkj gkuk t+jh ugha
 g\$ cfYd ft | idkj ,d ekynkj i j tdkry fQ= vfuok; z g\$ ml h idkj ,d
 xjhc i j Hkh vfuok; z g\$;fn ml ds ikl bñ ds fnu o jkr ds vkgkj | s vf/kd
 [k| klu ekst gA

bñ h rjg tdkry&fQ= dñoy mUgha ykska i j fuok; z ugha g\$ ftu i j jkst vfuok; z
 g\$ cfYd gj ej yeku i j vfuok; z g\$ pkgs Nkl/k gks ;k cm] 0; Ld gks ;k
 v0; LdA t\$ kfd cq[kjh o ejye ea vCnYkg fc mej jft+Ykgq vlgek dh
 inZ gnhl | s Kkr gksk gA

t_əkry&fQ= v_kn_eh l_o; a v_iu_h v_kj l_s rFk gj m_l 0; fDr dh v_kj l_s fudkys
 x_k ftu dh t_hfodk dk og f_t_hes_kj g_{\$} t_g fd choh] cPps --- bR; kfnA
 xH_hLfk ¼iV ea i yus okys cPp_g dh v_kj l_s t_əkry fQ= fudkyuk okftc ugha
 g_{\$} D; k_d bl dk d_hb_z i_{ek}.k ugha g_A m_l eku jft+Yykgq vUgq ds ckjs ea tks ; g
 o. k_u fd;k tkrk g_S fd og xH_hLfk dh v_kj l_s t_əkry&fQ= fudkyrs Fk_g rks
 m_l dh l_un t_hD g_A ¼vFk_h 'k_o : i l_s i_{ek}.kr ugha g_{\$}A ¼n_g[k, % bbl_hyxyhy
 3@330½

t_əkry&fQ= dh fgder %

t_əkry&fQ= ds vfuok; l fd, tkus dh fgder ; g g_S fd j_kst_hkj l_s j_kst_h dh
 v_oLFk e_a tks y_Xe] vutpr v_kj c_gm_k ckr_g xyr gjdra g_g tkrh g_{\$} mu l_s m_l s
 i fo= fd;k tk,A p_ukos t_əkry&fQ= fudkyus l_s j_kst_hkj] j_kst_h dh gkyr ea g_gus
 okys n_op_u] v_f'k_V v_kj c_gm_k ckr_g l_s i fo= g_g tkrk g_A
 bl h i_{dk}j t_əkry&fQ= dk ,d vU; m_ls; ; g H_h g_S fd oks xjh_C] vI gk;]
 feLdu v_kj nfjnz y_Xe ftuds [k_u&i_{hus} dk d_hb_z Lfk; h i_{cl}U/k ugha g_{\$} y_Xka l_s
 H_h[k e_k dj viuk iV ikyrs g_{\$} b_h ds fnu y_Xka ds l_{ke}us g_gfk Q_Skus l_s cp
 tk,i v_kj l_{ke}U; e_g yeku_g ds l_{ek}u] oks H_h b_h ds fnu dh [k_gkh v_kj g["]k_o
 m_Yyk_l dk vutko d_g t_g fd b_gus v_Cckl jft+Yykgq vUg_gek dh gnhl g_S fd%
 ^uch l YyYykgq v_yfg o l Yye us j_kst_hkj dks y_Xe] c_gm_k v_kj v'yhy ckr_g l_s
 i fo= djus v_kj fel elhu_g ds fy, [k_gkd ¼kgkj ½ g_{\$} t_g % xg_g pkoy] t_g [k_{ty} bR; kfnA v_{cw} l b_h [k_gh
 jft+Yykgq vUgq dg_grs g_{\$}%

t_əkry&fQ= e_aD; k fudkyuk okftc g_{\$}

t_əkry&fQ= m_l vukt ¼[k|k_u½ l_s fudkyuk plfg, tks og_g ds y_Xka dk
 l_{ke}U; [k_gkd ¼kgkj ½ g_{\$} t_g % xg_g pkoy] t_g [k_{ty} bR; kfnA v_{cw} l b_h [k_gh
 jft+Yykgq vUgq dg_grs g_{\$}%

^ge uch l YyYykgq v_yfg o l Yye ds l e; d_gky eabhy&fQ= ds fnu [k|k_u
 e_a l_s, d l k_u~ ¼t_əkr&fQ=½ fudkyrs Fk_A ¼m l e; ½ gekjk [k|k_u t_g
 fd'kfe'k] i uhj v_kj [k_{ty} Fk_A** ¼ ghg c[k_gh½

t_əkry fQ= dh d_her fudkyus dk g_ge %

t_əkry fQ= dks eu_g; k_o ds l_{ke}U; [k| i nkFk l_s fudkyuk t+jh g_A m_l s d_her
 ds : i e_a fudkyuk l_hr ugha g_gkA D; k_d v_ykg ds i_gecj l YyYykgq v_yfg
 o l Yye] ; k vki ds l g_gck e_a l_s fd l h ,d l_s H_h t_əkry&fQ= dh d_her
 fudkyuk i_{ek}.kr ugha g_A

bI fy, : i; & iS s ½ d iM tkuojk ds pkj} I keku bR; kfn I s tdkry&fQ= fudkyuk l; klr ugh gokA D; kfd ; g uch I YyYykgq vyfg o I Yye ds gDe ds f[kyQ g} vlg uch I YyYykgq vyfg o I Yye dk Qekl gS%

^ft I usdkZ, k dke fd;k ft l ij gekjk gDe ½ vknsk ½ ughg rks og dke jI dj fn;k tk, xk ½ Lohdr gokA** ½ lye ½

tdkry&fQ= fudkyusdk l e; %

tdkry fQ= ds vfuok; Z gks dk l e; jetku ds vflre fnu dk ljt Mous ds l e; I s vkjEHk gok gS vlg bñ dh uekt+ I s igys rd jgrk gA tS kfd bCus mej jft+ Yykgq vlg Qjekrs gS%

^vYkg ds iSfcj I YyYykgq vyfg o I Yye us tdkry&fQ= yok ds bñ dh uekt+ds fy, fudyus I s igys vnk djus dk vknsk fn;k** ½ ghg ckkjh ½ rFkk vki I YyYykgq vyfg o I Yye us Qjek; k%

^ft I us tdkry&fQ= bñ dh uekt+ I s igys vnk dj fn;k rks og tdkr eDey ½ LohNr ½ g} vlg ft I us uekt+ds ckn vnk fd;k rks og I kekl; I ndkr o [kkr ds l eku ,d I ndk gA** ½ cmkkAn] bCus ektk;

vr% tdkry&fQ= bñ dh uekt+ I s igys fudkyuk t+jh g} JkB ;g gSfd mI s bñ ds fnu uekt+ I s igys fudkyk tk,A

fdUrq bñ l s ,d ; k nks fnu igys Hkh fudkyuk i; klr g} tS kfd vCnYkg fcu mej jft+ Yykgq vlg ek ds ckjs ea l ghg ckkjh ea of. klr gS fd og bñ l s ,d ; k nks fnu igys tdkry&fQ= fn;k djrs Fk bl h idkj dh fjok; r ephuk beke elfyd ea Hkh gA

yfdu ;gk i j /;ku nsis ;k; ckr ;g gSfd bCus mej jft+ Yykgq vlg ek bñ l s ,d ; k nks fnu igys tdkr ,d= djus okys ds ikl tdkry fQ= Hkstrs Fk

bI h fy, beke ckkjh bl ij fVI .k dh djrs gq dgrs gS fd % l gck fd jke bñ l s ,d nks fnu igys tdkry&fQ= ,d= djus ds fy, nsis Fk u fd Qdkl dks nsis ds fy,A

bI h ds l eku l qiu frfeZt ds 'kkjg ½ hdldkj ½ vCnYgeku eckjdijh us Hkh fVI .k dh gS fd bCus mej jft+ Yykgq vlg ek ds vey l s bñ l s ,d ; k nks fnu igys l ndkry&fQ= ,d= djus ds fy, nsis dk iek.k feyrk g} xjhck dks ,d ; k nks fnu igys nsis dk bl ea dkZ rdZ ugha gA

tækry fQ= dh ek=k %

tækry&fQ= dh ek=k , d ^I ~ g§ t§ kfd vcw l bñ [kñh jft+Yykgq vlgq dh iñZ gnhl ea bl dk o.kñ gñk g§

I ~ , d ekid ; l= g§ vñg bl l s vñkki k; uch I YyYykgq vyfg o I Yye dk I ~ gñtktñ I ~ g§ I ~ dh ifj'kñ vñg ; FñFñZ ek=k dk otu ds }kjk irk pyuk I EHko ugha g§ D; kfd ml ea j [kdj ukih tkuh okyh gj , d oLrq dk otu nñjs l s fñklu jgrk g§ pykps , d I ~ xgn dk otu] , d I ~ pkoy l s fñklu jgrk g§ , d I ~ vñks dk otu , d I ~ tks l s fñklu gñkka bl fy, I oZSB ; gh g§ fd I ~ dks ipfyr fd;k tk, vñg gj , d ds ikl I ~ ucoh gñk bl h dkj.k I ~ dk tks Hñh otu vkt yñks ds chp ipfyr g§ og , d vuñfur otu g§

, d I ~ eapkj eñ gñks g§ vñg , d I kekñ; vñneh dh nkñka gñksy ; kñ eaftruh ek=k ea vukt vñk tkrk g§ og , d eñ dh ek=k g§ nñjs 'kñka ea , d I ~ , d I kekñ; vñneh ds pkj yi ds cjkj gñk g§ bl fgk kc l s I Ånh vjc ds nk: y bQrk us yxHñx 3 fdyks xñ , d I ~ dk vuñfur otu fu/kñjr fd;k g§

rFñk vñYykek egEen fcu l kyg vy&ml ñhu jfgegYykg dgrs g§ %

^I ~ dh ek=k vPNs DolfyVñ ds xgn l s 2 fdyks 40 xñ g§ ; gh uch I YyYykgq vyfg o I Yye ds I ~ dh ek=k g§ ft l ds }kjk uch I YyYykgq vyfg o I Yye us fQ=kuk dh ek=k fu/kñjr fd;k g§**

tækry&fQ= dsgdñkj yñks %

tækry&fQ= ds gdñkj eñ yekuka ea l s xjhç vñg fel ñhu yñks g§ D; kfd bñus vñckl jft+Yykgq vlgék dh iñZ gnhl ea g§ fd % ^uch I YyYykgq vyfg o I Yye us --- vñg fel ñhu ds fy, [kjkd ½ kgkj ½ eg§ k djkus ds fy, tækry&fQ= vfuok; l fd;k g§** ½ cmkÅn] bñus ekt½

prkofu; kj %

Qdñkj vñg fel ñhu ds vfrfjDr fd;l h vñl; dks tækry&fQ= nñuk xñr g§

vñneh ft l LFku ij g§ ogk ds xjhç dks tækry fQ= fn;k tk, xñA rFñk ml s nñjs uxj ea Hñh LFkuUrfj r dj l drs g§

; g dguk fd% 14 tdkry&fQ= ds fcuk jetku ds jkt&vkl eku vkj tehu
ds chp yfcr 14 Yyd12 jgrs g§ LohNr ugha gksA 12 xyr vkj vulk/kj
g§ bl fo"k; ea tks gnhl o.ku dh tkrh g§ og tbD gnhl g§ 14 f[k, %
fl yfl yk tbDk] gnhl u0 43 1/

vYykg rvkyk ls nuk g§ fd gekjs fl ; ke o fd+ke dks LohNr ls Eekfur
dj§ vkj bl eckjd eghus ege ls tks =fV; k g§ mUga {kek dj nA rFkk
ckj&ckj gea ; g 'klik volj inku dj§

والحمد لله رب العالمين، وصلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وصحبه
أجمعين.

14 vrmjgeku ft+kmYykg1/*
*atazia75@gmail.com